ÖLÜ SEVGİLİ

THÉOPHILE GAUTIER

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN:
S. İPEK ORTAER MONTANARI

ithaki

"ÜZERİME ÖRTTÜKLERİ MEZAR TAŞINI KALDIRABİLMEK İÇİN NE DE ÇOK ÇABALAMAM GEREKTİ! BAK! ZAVALLI ELLERİM YARA BERE İÇİNDE KALDI. İYİLEŞSİNLER DİYE ÖP ONLARI, AŞKIM!"

Fransız edebiyatının önde gelen simalarından, Baudelaire'in başyapıtı *Kötülük Çiçekleri*'ni ithaf ettiği, doğaüstüne inanmasa da başka dünyalara, gizemli vakalara ve hayal gücüne düşkün biri olan Gautier'nin 1836'da yayımlanan klasik vampir öyküsü *Ölü Sevgili*, yaşam ile ölüm arasında gidip gelen bir aşkın, kâbuslardan arzulara uzayan bir yolculuğun hikâyesi.

KAPAK GÖRSELİ
YAĞIZ EYİİŞLEYEN

www.ithaki.com.tr
ithaki
9 786052 650264
/ithakiyayinlari

İthaki X 2022

1) Kenan Hulusi Koray - Gece Kuşu & Bir Yarasa Bir Kıza Âşık Oldu

2) Ernst Raupach - Ölüleri Uyandırmayın

3) Demokan Atasoy & Işın Beril Tetik & Galip Dursun - Gerisi Hikâye'den Vampir Öyküleri: Gök Girsin Kızıl Çıksın - Çakma Diş - Güneş'in Talipleri

4) Luigi Capuana - Vampir & Ölümcül Tesir

5) Mehmet Berk Yaltırık - Kan Sahibi

6) Aleksey K. Tolstoy - Vourdalak Ailesi

7) Uğur Kılınç - Vampirin İtirafı

8) Mary Elizabeth Braddon - Muhterem Leydi Ducayne

9) Théophile Gautier - Ölü Sevgili

10) Eric Stenbock - Bir Vampirin Gerçek Öyküsü & Öteki Taraf

Théophile Gautier

Şair, romancı, eleştirmen ve gazeteci yazar Théophile Gautier 1811'de doğdu. Fransız edebiyatının önde gelen simalarından olan, Baudelaire'in başyapıtı *Kötülük Çiçekleri*'ni ithaf ettiği Gautier, doğaüstüne inanmasa da başka dünyalara, gizemli vakalara ve hayal gücüne düşkün biriydi. Balzac ile Victor Hugo'dan etkilenen, gerçekçi olduğu kadar romantik edebiyatın da kendine özgü figürlerinden Gautier'nin klasik vampir öyküsü *Ölü Sevgili* 1836'da yayımlandı. Etkisi Fransa'yı aşıp Oscar Wilde, T.S. Eliot ve Henry James gibi ustalara kadar uzanan Gautier 1872'de öldü.

Ölü Sevgili
Théophile Gautier

Orijinal Adı: *La Morte Amoureuse*

İthaki Yayınları - 2295
İthaki X 2022: 9

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Yayıma Hazırlayan: *Emirhan Burak Aydın*
Düzelti: *Ömer Ezer*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Kapak Görseli: *Yağız Eyüçleyen*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Mehmet Büyükturna*
1. Baskı, Aralık 2022, İstanbul

ISBN: 978-605-265-026-4

Sertifika No: 63989

© İthaki, 2022
Türkçe Çeviri © S. İpek Ortaer Montanari, 2022
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

THÉOPHILE GAUTIER

Ölü Sevgili

Fransızca aslından çeviren
S. İpek Ortaer Montanari

ithaki

Bana, hiç sevip sevmediğimi sormuştunuz, kardeşim; evet, sevdim. Kendine has ve korkunç bir öykü bu; dahası, altmış altı yaşında olmama rağmen bu hatıranın küllerini eşelemeye cesaret edemiyorum. Sizi geri çevirmeyi istemedim; ancak buna benzer bir olay yaşamamış biri beni anlamayacaktır. Öylesine tuhaflar ki bu olayları yaşadığıma güçbela inanabiliyorum. Üç yılı aşkın bir süre boyunca acayip ve şeytani bir yanılsamanın oyuncağı oldum. Zavallı köy papazı ben, bütün gecelerimi kahrolası bir yaşama, dünyevi bir hayata, Sardanapalus'un* hayatına, bir rüyaya (Tanrı isteseydi de bir rüya olsaydı!) kendimi taşıdım. Bir kadına fazla kibarlıkla dolu bir bakış atmam, ruhumu kaybetmeme neden olacaktı; ancak sonunda, Tanrı'nın ve koruyucu azizin yardımıyla beni ele geçiren bu kötücül ruhu avlamayı başardım.

Uzun bir zaman boyunca gündelik hayatımdan bütünüyle farklı bir gece yaşamı sürdürdüm. Gün-

---

* Tarihçi Knidoslu Ctesias'a göre Asur Medeniyeti'nin son kralı olan Sardanapalus, Milattan önce yedinci yüzyılda yaşamış zevkine düşkün halkına ise kayıtsız bir kraldır ve şehvet içinde ölmüştür. *–çn*

düzleri dua ve kutsal şeylerle meşgul olan Tanrı'nın iffetli din adamıydım; geceleriyse gözlerimi kapatır kapatmaz, kadın, köpek dövüşü ve at yarışı uzmanı, zar atan, içki içen, sövüp sayan genç bir beye dönüşüyordum. Tan ağarırken uyandığımda, kendimi uyumuş değil de sanki rüyamda papaz olduğumu görüyormuş gibi hissediyordum. Bu uyurgezer hayattan geriye hafızamdan asla kovamayacağım sahnelerle sözcüklerin hatıraları kaldı; ve papaz evimin duvarları arasından hiç çıkmamama rağmen, insanlar bu dediklerimi duysalar, dönemin olaylarıyla hiçbir ilişkisi olmadan bir ormanın derinliklerinde, bilinmeyen bir papaz evinde yaşlanıp giden mütevazı bir ilahiyat öğrencisinden ziyade her şeyi sömürdüğü dünyadan yorularak dine dönen ve fazlasıyla hareketli günlerini Tanrı'nın yanında sonlandırmak isteyen bir adam olduğumu düşünebilirler.

Evet, dünyada kimsenin sevmediği kadar, çılgınca ve öfkeli bir aşkla sevdim; öylesine şiddetliydi ki kalbimin paramparça olmamasına şaşıyorum. Ah! Ne gecelerdi onlar! Ne geceler!

Çocukluğumdan itibaren kendimi papazlığa yatkın hissetmiştim; bütün eğitimim de bu yönde olmuştu ve hayatım, yirmi dört yaşına kadar uzun bir çıraklık döneminden başka bir şey değildi. İlahiyat eğitimimi tamamlayıp bana verilen ufak tefek tüm emirleri de geçtikten sonra fazlasıyla genç olmama

rağmen başrahipler korkunç son aşamayı da geçebileceğime kanaat getirdiler. Papazlığa atanma törenimin gerçekleşeceği gün olarak Paskalya haftasına denk gelen bir gün belirlendi.

Dünyayı hiç görmemiştim; benim için dünya, kolej ve papaz okuluyla sınırlıydı. Kadın diye adlandırılan bir şeyin hayal meyal farkındaydım; ancak bu konuya kafa yormuyordum; tam bir saflık abidesiydim. Yaşlı, dermansız annemi yılda iki kez görüyordum. Dışarıyla bütün ilişkim bu kadardı.

Hiçbir pişmanlık duymuyordum; geri dönüşü olmayan bu gönüllü anlaşma karşısında en ufak bir tereddüt hissetmedim. İçim sevinç ve sabırsızlık doluydu. Genç bir damat bile saatlerini böylesine ateşli bir şevkle saymamıştır. Rüyalarımda ayinde söyleyeceklerimi görmek için uyuyordum sadece. Benim için, dünyada papaz olmaktan daha güzel başka hiçbir şey yoktu; kral ya da şair ol deseler reddederdim. Daha fazlasında gözüm yoktu.

Her şey olağan seyrinde ilerlemiş olsaydı başıma gelen hadiselerin hiçbirinin yaşanmayacağını, nasıl da açıklanamaz bir büyünün kurbanı olduğumu idrak edebilmeniz için anlatıyorum bunları.

Büyük gün gelip çattığında öylesine narin adımlarla kiliseye doğru yürüyordum ki sanki biri beni havada tutuyormuş ya da sırtımda kanatlarım çıkmış gibi hissediyordum. Kendimi bir melek olarak görüyor ve pek çok kişi olduğumuzdan, meslektaşlarımın

çehrelerindeki karanlığa, kedere hayret ediyordum. Geceyi dua ederek geçirmiştim ve neredeyse kendimden geçecek hâle varmıştım. Muhterem yaşlı Piskopos bana, ebediyete doğru eğilmiş Tanrı gibi geliyordu ve tapınağın tonozları arasından göğü görüyordum.

Bu törenin ayrıntılarını bilirsiniz; kutsama duası, iki türden kudas ayini, Hıristiyanlık eğitimini tamamlayan öğrencilerin avuçlarının yağla ovulması ve son olarak da Piskopos'la el birliği içinde sunulan kutsal kurban. Fazla uzatmayacağım. Ah! Eyüp haklıymış, anlaşmayı bakışlarıyla tamama erdirmeyen ihtiyatsızmış! O âna kadar eğilmiş dursam da başımı tesadüfen kaldırmamla birlikte önümde, gerçekte aramızda hayli uzun bir mesafe olsa da dokunabileceğim kadar yakında, tırabzanın öteki tarafında nadir bir güzelliğe sahip, kraliçelere layık bir ihtişamla giyinmiş genç bir kadın olduğunu fark ettim. Gözümün önündeki perde kalkmış gibiydi. Kendimi, bir anda gözleri açılan bir kör gibi hissettim. Az önce parıl parıl parlayan Piskopos'un ışığı bir anda sönüverdi, altın şamdanlardaki mumlar sabah göğündeki yıldızlar gibi soluklaştı ve bütün kilise mutlak bir karanlığa gömüldü. Göz alıcı varlık, meleksi bir vahiymişçesine bu karanlıktan ayrıştı. Kendi kendisini aydınlatıyor ve ışığını da günden almıyor, aksine güne verip onu aydınlatıyor gibi görünüyordu.

Harici nesnelerin nüfuzundan kaçınıp daha fazla

maruz kalmamak için gözlerimi kapattım; çünkü bu dikkat dağınıklığı beni gitgide daha da fazla etkiliyordu ve ne yaptığımın güçbela ayırdındaydım.

Bir dakika sonra, kirpiklerim arasından prizmanın renklerinin parladığını fark edince gözlerimi açtım ve güneşe bakıyormuşçasına mor bir alacakaranlığın içine düştüm.

Ah, ne kadar da güzeldi! İdeal güzelliği bulmak adına göğe bakarak Meryem'in ilahi portresini yeryüzüne aksettiren en büyük ressamlar bile bu masalsı gerçekliğe yaklaşamamıştır. Ne şairlerin dizeleri ne de ressamların tuvali onun hakkında en ufak bir fikir verebilir. Epey uzundu, bir tanrıçanın boyuna ve duruşuna sahipti. Tatlı sarı saçları başının üzerinde ayrışıp iki altın ırmak gibi şakaklarından akıyordu. Başında tacıyla bir kraliçeyi andırıyordu. Mavimsi, şeffaf bir beyazlığa sahip alnı, neredeyse kahverengi iki kirpik yayının üzerinde geniş ve sakin bir şekilde uzanıyor, deniz yeşili gözbebeklerinin etkisini dayanılması güç bir canlılık ve parlaklıkla vurgulayarak kendilerine has bir hava katıyordu. Ne gözler! O gözler ki içlerindeki aydınlıkla bir adamın kaderini belirleyebilirlerdi; bu gözlerin içinde şimdiye kadar hiçbir insanın gözünde görmediğim bir yaşam, bir berraklık, bir şevk, parlak bir ıslaklık vardı. İçlerinden açık açık kalbime saplandıklarını *gördüğüm* okları andıran huzmeler fırlıyordu. Bu bakışları aydınlatan ateşin cennetten mi yoksa cehennemden

mi geldiğini bilmiyorum; ancak ikisinden birinden geldiği kesindi. Bu kadın bir melek ya da bir şeytandı; belki de her ikisiydi. Hepimizin annesi Havva'nın böğründen çıkmadığı kesindi. Güzel pırıl pırıl dişleri kırmızı gülümsemesinin içinde ışıldıyordu ve ağzı ne zaman kıvrılsa küçük gamzeleri güzel, pembe, saten yanaklarına oyuklar açıyordu. Burnuna gelince kraliçelere yaraşır bir inceliğe ve ihtişama sahipti ve asil bir kökeni işaret ediyordu. Akik ışıltılar, düz teninde oynaşıyor, yarı açık omuzlarını parlatıyordu; neredeyse boynuyla aynı renk tonundaki iri sarı inci sıraları göğsüne iniyordu. Arada sırada başını, dalgalanarak hareket eden bir karayılan ya da şişinen bir tavus kuşu gibi kaldırıyor ve çevresini gümüş bir kafes gibi saran gözenekli işlemelere sahip yüksek ruff yakasına hafif bir titreşim yayılıyordu.

Parlak kırmızı kadife bir elbise gidiyordu ve kakım kürkü eklenmiş geniş manşetlerinden, uzun tombul parmaklı, fazlasıyla narin, soylu elleri çıkıyordu. Bu eller, Aurora'nın* elleri gibi gün ışığının geçmesine izin verecek kadar şeffaf ellerdi.

Bütün bu ayrıntıları daha dün yaşamışçasına hatırlıyorum. Aklım son derece karışmış olmasına rağmen hiçbir şey gözümden kaçmamıştı; en küçük bir renk farkı, çenesinin köşesindeki küçük siyah nokta, dudaklarının kenarlarındaki belli belirsiz ayva tüyleri, alnının kadifemsiliği, yanaklarına düşen titrek kir-

* Aurora; Roma mitolojisindeki şafak tanrıçasının adı. –ç*n*

pik gölgeleri, bütün bunları şaşırtıcı bir berraklıkla hatırlıyorum.

Ona bakarken içimde o zamana kadar kapalı duran kapıların açıldığını hissediyordum. Tıkalı hava delikleri her yöne doğru açılıyor, bilinmez düşüncelerin içeri sızmasına izin veriyordu. Hayata çok daha farklı bir açıdan bakıyordum. Yeni bir düzen, yeni bir dünyanın içine doğmuştum. Korkunç bir kaygı yüreğimi ele geçirdi; geçen her dakika bana hem bir saniye hem bir asır gibi geliyordu. Bu sırada tören de devam ediyordu; ancak, doğan arzularımın girişi çılgıncasına kuşattığı uzak bir dünyaya sürüklenmiştim. Ne var ki dilimin ruhuma yaptığı şiddete karşı tüm benliğimle isyan etsem de "hayır" yerine "evet" dedim. Esrarengiz bir güç, elimde olmadan kelimeleri ağzımdan çekip almıştı. Belki de, kendilerine dayatılan eşleri kesinkes reddetme niyetiyle kilisede yürüyen pek çok genç kız da böyle hayata geçiremiyordur planlarını. Bunca acemi zavallı kız, yeminlerini dile getirdikleri sırada örtülerini paramparça etmeye gayet kararlı olmalarına rağmen rahibe olmalarının nedeni de şüphesiz bu olmalı. Herkesin önünde böyle bir rezalete neden olmaya, bu kadar insanı hayal kırıklığına uğratmaya cesaret edemiyoruz. Bütün bu istekler, bütün bu bakışlar, kurşun bir cübbe gibi sizi eziyor. Dahası, önlemler o kadar iyi alınıyor, her şey önceden, değiştirilemeyecek şekilde öyle güzel ayarlanıyor ki insanın aklındaki fikir buna boyun eğiyor ve tamamen gücünü yitiriyor.

Bu yabancı güzelin bakışı, törenin gidişatına bağlı olarak farklı bir ifade takınmıştı. En başta şefkatli ve sevecen bir hâli varken anlaşılamamışçasına hor gören, hoşnutsuz bir havaya bürünmüştü.

Rahip olmak istemediğimi bağırmak üzere bir dağı bile yerinden sökebilecek kadar çaba sarf ettim; ancak başaramadım; dilim damağıma çivilenip kalmıştı ve isteğimi, en ufak bir yanlış anlaşılmaya yer vermeyecek şekilde aktarmam imkânsızdı. Tamamen uyanık olmama rağmen işin ucunda hayatınızın bağlı olduğu bir sözcüğü çığırmaya çalışıp da başaramadığınız bir kâbustaymış gibiydim.

Çektiğim ıstırabı anlıyor gibiydi ve beni cesaretlendirmek istermişçesine, bana ilahi vaatlerle dolu bir bakış attı. Gözleri, her bakışın bir ilahi oluşturduğu bir şiirdi.

"Benim olmayı istersen seni cennetindeki Tanrı'dan bile daha mesut edeceğim; melekler seni kıskanacak," dedi bana. "Seni sarmalayan şu kasvetli kefeni yırt; ben güzelliğim, gençliğim, yaşamım. Bana gel, aşk yaşayalım. Yehova sana buna karşılık olarak ne sunabilir ki? Varlığımız bir hayal gibi akıp gidecek ve sonsuz bir öpücükten ibaret olacak.

"Şu kadehteki şarabı dök, ardından özgürsün. Bilinmez adalara götüreceğim seni; göğsümde, som altından bir yatakta, gümüş bir köşkte uyuyacaksın, çünkü seni seviyorum ve seni, karşısında nice asil yüreğin ona asla ulaşamayacak dalga dalga sevgi akıttığı Tanrı'na götürmek istiyorum."

Bu sözcükleri, bitmek bilmez bir yumuşaklığa sahip bir ritimle işitiyormuşum gibi geliyordu; çünkü bakışları neredeyse konuşuyordu ve gözlerinin bana yolladığı cümleler, görünmez dudaklar ruhuma üflemişçesine kalbimin derinliklerinde yankılanıyordu. Kendimi, Tanrı'yı reddetmeye hazır hissediyordum; yine de yüreğim bir makineymişçesine törenin gerektirdiklerini yerine getiriyordu. Güzel kadın bana öylesine yalvarışlarla dolu, öylesine içler acısı bir bakış daha attı ki keskin bıçaklar kalbime saplandı, kederli ananın* bağrına saplanan iki ağzı keskin kılıçlardan daha fazlasının bana saplandığını hissettim.

Bitmişti, rahip olmuştum.

İnsan bedeni hiç böylesine keskin bir ıstırap çekmemiştir. Yanı başındaki nişanlısının ansızın öldüğünü gören genç kız, çocuğunun boş beşiğinin yanındaki anne, cennetin kapısının eşiğinde oturan Havva, hazine yerine bir taş parçası bulan pinti, en güzel eserinin tek elyazmasını ateşe düşürüveren şair, hiçbiri böylesi bir dehşete kapılmamış, bu kadar avutulmaz bir hâle düşmemiştir. Kan, o alımlı yüzünden tamamen çekildi ve kadın, bir mermer beyazlığına büründü. Güzel kolları, sanki kasları çözülüvermişçesine iki yana sarkıverdi ve bacakları bükülmeye, altından kayıvermeye başladığından bir sütuna yaslandı. Betim benzim atan bana gelince, İsa'nın gerildiği çarmıhtan daha beter bir kan ter alnımı basmıştı,

---

* Latince *mater dolorosa*, Meryem. –çn

yalpalayarak kilisenin kapısına doğru gittim. Boğuluyordum. Tonozlar omuzlarıma bastırıyordu ve başımın, kubbenin bütün ağırlığını tek başına taşıdığını hissediyordum.

Tam eşikten geçecektim ki bir el, aniden benim elimi tuttu – bir kadın eli! Bir kadının eline hiç dokunmamıştım. Bir yılanın teni kadar soğuktu, ancak elinin izi, kor bir demir gibi üzerimde yanıyordu. Oydu. "Zavallı! Seni sefil! Ne yaptın?" dedi bana alçak sesle; sonra da kalabalığın arasında yitip gitti.

Yaşlı Piskopos geçti; bana acımasızca baktı. Düşünülebilecek en tuhaf hâldeydi çehrem; betim benzim attı, ardından kızardım ve gözlerim kararmıştı. Yoldaşlarımdan biri bana acıdı, beni tutup götürdü. Papaz okulunun yolunu tek başıma bulmaya hâlim yoktu. Bir yol kıvrımında, genç rahip başını başka bir tarafa çevirdiği sırada tuhaf giyimli zenci bir yaver bana yaklaştı ve yürümeyi kesmeden bana altın kakmalı küçük bir cüzdan vererek saklamamı işaret etti. Cüzdanı yenime saklayıp hücremde tek başıma kalıncaya kadar da çıkarmadım. Klipsini açınca üzerlerinde sadece şu sözler yazılı olan iki kâğıtla karşılaştım: "Clarimonde, Concini Palas." O zamanlar güncel hayata dair fazla bir şey bilmediğimden, ününe rağmen Clarimonde'u tanımıyordum ve Concini Palas'ın nerede olduğu hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Her biri birbirinden çılgın binlerce tahmin yürüttüm; ama açıkçası onu tekrar görebile-

ceğim sürece kendisinin bir hanımefendi ya da fahişe olmasıyla pek de ilgilenmiyordum.

Daha az önce doğan bu aşk, yok edilmesi mümkün olmayan bir şekilde kök salmıştı. Bu aşkı söküp atmayı aklımdan bile geçirmiyordum, öylesine inanmıştım bunun imkânsız olacağına. Bu kadın beni tamamen ele geçirmişti, beni değiştirmek için bir bakışı yetmişti. Arzusunu bana üflemişti. Artık kendi içimde yaşamıyordum, onun içinde, onun sayesinde yaşıyordum. Binlerce saçma sapan şey yapıyordum; elimde dokunduğu yeri öpüyor, saatlerce adını tekrarlıyordum. Gerçekten de karşımdaymışçasına açık bir şekilde onu görmem için gözlerimi kapatmam kâfiydi ve kendi kendime, kilisenin kapısında bana söylediği sözcükleri yineliyordum: "Zavallı! Seni sefil! Ne yaptın?" İçinde bulunduğum durumun korkunçluğunu anlıyordum ve kucak açtığım bu durumun kasvetli ve korkunç yanları içimde açık seçik ortaya çıkıyorlardı. Rahip olmak mı! Bu iffetli olmak, âşık olmamak, cinsiyet ve yaş arasında ayrım yapmamak, güzelliğe sırt çevirmek, gözlerini oymak, bir manastır ya da bir kilisenin buz gibi gölgesinde sinip kalmak, sadece sönüp gitmiş şeyleri görmek, kimliksiz cesetlere göz kulak olmak ve ileride tabutuna örtü olarak serilsin diye kara rahip cübbeni üzerine geçirip kendi yasını tutman demekti.

Yaşamın, şişip taşan bir yeraltı gölüymüş gibi içimde yükseldiğini hissediyordum; kan, damarları-

mı kuvvetle dövüyordu. Epey uzun bir süre sıkışıp kalmış gençliğim, çiçek açması yüz yıl alan ve bir gök gürültüsüyle çatlayıp açılan bir aloe vera gibi ansızın patlamıştı.

Clarimonde'u yeniden görmek için ne yapmalıydım? Papaz okulundan çıkmak için kullanabileceğim herhangi bir mazeretim yoktu, şehirde kimseyi tanımıyordum. Oraya kısa süreliğine bile gidemezdim; zaten papaz okulundaki bir sonraki görevimi bana versinler diye bekliyordum. Penceredeki demirleri sökmeye çalıştım; tüyler ürpertici bir yükseklikteydik ve merdiven olmaksızın böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmemeliydim. Dahası, sadece geceleyin aşağı inebilirdim, peki ya ondan sonra karmakarışık sokak labirentinde yolumu nasıl bulacaktım? Başkaları için hiçbir şey ifade etmeyecek tüm bu zorluklar zavallı papaz okulu öğrencisi, dünün âşığı, tecrübesiz, parasız ve giysisiz ben için muazzam sorunlardı.

"Ah!" dedim kendi kendime körü körüne. "Rahip olmasaydım onu her gün görebilirdim; onun sevgilisi, eşi olabilirdim. Hazin kefenime sarmalanmak yerine genç, yakışıklı şövalyeler gibi ipekten ve kadifeden giysiler, altın zincirler, bir kılıç ve tüyler kuşanabilirdim. Saçlarımın ortasında utanç verici geniş bir kellik olacağına* buklelerim ensemde dalgalanarak oynaşabilirdi. Güzel mumlu bıyıkları olan bir yiğit olabilirdim." Ancak sunağın karşısında geçirdiğim o

* Bazı Katolik papazlar başlarının tepesindeki bir alanı, yuvarlak bir açıklık kalacak şekilde tıraş ederler. –*çn*

bir saat, zar zor ağzımdan çıkan birkaç sözcük, yaşayanlarla aramdaki bağı sonsuza kadar kesti ve mezar taşımı kendim mühürledim, hapishanemin sürgüsünü kendi ellerimle ittim!

Pencerenin önünde durdum. Gökyüzü hayran olunacak kadar maviydi, ağaçlar, ilkbahar elbiselerine bürünmüşlerdi; tabiat, alaycı bir güzellikle geçit töreni yapıyordu. Meydan ana baba günüydü. Birileri gidiyor, birileri geliyordu; şık delikanlılar ve güzel kızlar, çifter çifter bahçeye, çardaklara doğru gidiyorlardı. Dostlar hep beraber âlemci şarkılarının nakaratlarını söyleyerek içmeye gidiyorlardı; bütün bunlar, yasımı ve yalnızlığımı acı bir şekilde ortaya çıkaran birer hareket, yaşam, canlılık, neşeydi. Genç bir anne, kapının eşiğinde durmuş çocuğuyla oynuyor, incileri andıran süt damlalarının hâlâ üzerinde parladığı küçük, pembe ağzını öpüyor ve onu kızdırarak sadece annelerin bulmayı bildiği binlerce çocukça hareket yapıyordu. Biraz ötede ayakta duran baba ise bu sevimli ikiliye hafifçe gülümsüyor, kavuşturduğu kollarıyla neşesini yüreğine bastırıyordu. Bu manzaraya artık katlanamıyordum; pencereyi kapatıp yüreğimde korkunç bir kıskançlık ve iğrenme duygusuyla kendimi yatağa attım ve üç gündür ağzına tek lokma sürmemiş bir kaplan gibi parmaklarımı ve örtümü ısırdım.

Kaç gün bu hâlde kaldım bilmiyorum; ama çılgıncasına bir kasılmayla arkamı döndüğümde odanın

ortasında ayakta dikilmiş dikkatle beni inceleyen Başrahip Sérapion'u gördüm. Kendimden utandım; başımı göğsüme doğru indirip ellerimle gözlerimi perdeledim.

Birkaç dakika sessiz kaldıktan sonra, "Romuald, dostum, sizde olağandışı bir değişiklikler oluyor," dedi Sérapion. "Tavırlarınızı açıklamak gerçekten de güç! Öylesine inançlı, öylesine sakin, öylesine yumuşak olan siz, hücrenizde yabani bir hayvan gibi hareket ediyorsunuz. Dikkatli olun, kardeşim, şeytanın söylediklerini dinlemeyin; kendinizi sonsuza kadar Tanrı'ya adadığınız için sizden rahatsızlık duyan kötü ruh sevimli bir kurt gibi etrafınızda dönüp duruyor ve son bir çabayla sizi kendine çekmeye çalışıyor. Sevgili Romuald, cesaretinin kırılmasına izin vermektense kendine dualardan bir zırh, çilelerden bir kalkan yap ve bu düşmanla yiğitçe çarpış. Onu alt edeceksin. Erdemi sınamak gereklidir, böylece potadan daha sağlam çıkarız. Endişelenme. Cesaretinin kırılmasına izin verme. Dua et, oruç tut, tefekküre dal; ardından kötü ruh geri çekilecektir."

Başrahip Sérapion'un konuşması beni kendime getirdi ve biraz sakinledim. "C...'e papazlık görevi için seçildiğinizi size bildirmeye gelmiştim; bu görevi üstelenen rahip öldü ve Sayın Piskopos sizi onun yerine götürmem için beni görevlendirdi. Yarına hazır olun." Hazır olacağımı belirten bir baş işaretiyle karşılık verdim; ardından Başrahip yanımdan ayrıldı.

Dua kitabımı açıp duaları okumaya başladım; ancak çok geçmeden satırlar gözlerimin önünde birbirine girmeye başladı. Bir dizi fikir zihnimde karmakarışık bir hâl aldı ve kitap, ben farkına bile varamadan ellerimden düşüverdi.

Onu tekrar görmeden yarın yola çıkmak mı! Zaten aramızda var olan imkânsızlıklara bir yenisini daha eklemek mi! Bir mucize olmazsa onunla bir daha karşılaşabilme umudunu sonsuza kadar kaybetmek mi! Ona yazsam? Ama mektubumu kiminle yollayacağım? Üzerime giydiğim bu kutsal mizaçla kime açılmalı, kime güvenmeli? Korkunç bir endişeye kapılmıştım. Dahası, Başrahip Sérapion'un şeytanın hileleri hakkında bana söyledikleri aklıma tekrar gelmişti. Bu maceranın sıradışılığı, Clarimonde'un doğaüstü güzelliği, gözlerindeki fosforlu yansımalar, elinin yakıcı etkisi, beni içine düşürdüğü şu illet, içimde bir anda gerçekleşen şu ani değişim, bir anda yok olup giden dindarlığım, bütün bunlar şeytanın varlığını açıkça kanıtlıyordu. Şu kadifemsi el, pekâlâ pençesini saklamak için kullandığı bir eldiven olabilirdi. Bu düşünceler beni büyük bir kaygıya itiyordu; dizlerim üzerinden yere yuvarlanan kitabı alıp dua etmeye devam ettim.

Ertesi gün Sérapion beni almaya geldi. Hafif çantalarla yüklü iki katır bizi kapıda bekliyordu. Katırlardan birine bindi, ben de bir şekilde diğerine bindim. Şehrin sokaklarında ilerlerken Clarimonde'u göre-

cek miyim diye bütün pencerelere, bütün balkonlara baktım; ama sabahın hayli erken bir saatiydi ve şehir henüz gözlerini açmamıştı. Bakışlarımı, yanından geçip gittiğimiz bütün gösterişli binaların panjurlarının, perdelerinin ardına daldırmaya çalıştım. Kuşkusuz, Sérapion, bu merakımı binaların güzelliğine veriyordu; çünkü rahat rahat bakabileyim diye bineğinin adımlarını yavaşlatmıştı. Sonunda şehrin kapısına geldik ve tepeyi tırmanmaya başladık. Tepeye vardığımda, Clarimonde'un yaşadığı yerlere son kez bakmak üzere arkamı döndüm. Bir bulutun gölgesi şehrin üzerini tamamen kaplamıştı; şehrin mavi ve kırmızı çatıları, sabah bacalardan çıkan dumanın beyaz köpükler gibi oraya buraya süzüldüğü yerlerde genel bir ara renge bürünmüştü. Benzersiz bir optik etkiyle sarı, altuni tek bir ışık huzmesi, tamamen dumana batmış komşu binalardan daha yüksek bir binayı işaretliyordu. Arada bir fersahtan daha fazla mesafe olmasına rağmen gayet yakın duruyordu. En küçük ayrıntısına, küçük kulelerine, sekilerine, pencerelerine ve oklu rüzgârgüllerine kadar seçiliyordu.

"Güneş ışınlarının aydınlattığı şuradaki bina nedir?" diye sordum Sérapion'a. Ellerini gözlerine siper edip bakarak, "Prens Concini'nin fahişe Clarimonde'a verdiği eski palası," dedi. "Bu binada tüyler ürpertici şeyler yaşanıyor."

O sırada bunun gerçek mi yoksa yanılsama mı olduğunu henüz bilmiyordum; narin ve beyaz bir silue-

tin taraçaya doğru kayıp bir anlığına parladıktan sonra söndüğünü gördüğümü sandım. Clarimonde'du bu!

Ah! O anda, beni kendisinden uzaklaştıran ve bir daha geri inemeyeceğim bu çetin yolun tepesinde coşkulu ve endişeli bir hâlde, yaşadığı palasa, gülünç bir ışık oyununun sanki sahibi olarak beni içeriye girmeye davet edermişçesine yakınlaştırıyor gibi durduğu bu binaya gözümü ayırmadan baktığımı biliyor muydu acaba? Kuşkusuz biliyordu; çünkü ruhu, en ufak bir sarsıntıyı hissedecek şekilde benim ruhuma fazlasıyla candan bir minvalde bağlanmıştı; üzerinde hâlâ geceliği olmasına rağmen sabahın bu dondurucu çiğinde onu taraçaya çıkmaya iten bu histi.

Gölge, gösterişli binayı ele geçirdi; inişli çıkışlı bir dalgadan başka hiçbir şeyin seçilemediği hareketsiz bir çatı ve çatı katı okyanusundan başka bir şey değildi. Sérapion katırına dokundu, benimki de hemen yürümeye başladı ve yoldaki dönüşle birlikte sonsuza dek S... şehrinden koparıldım; oraya bir daha dönemeyecektim.

Epey hüzünlü kırsal yollarda geçen üç günden sonra papazlık görevime başlayacağım çan kulesinin rüzgârgülünü ağaçlar arasından gördük. Saman damlı kulübeler ve bahçelerle çevrili dolambaçlı yollarda biraz daha ilerledikten sonra kendimizi pek de ahım şahım olmayan cephenin önünde bulduk. Birkaç damar işlenmiş ve kabaca kesilmiş iki üç kum

taşı sütundan oluşan bir sundurma, kiremit çatı ve sütunlarla aynı kum taşından yapılma payandalar; hepsi bu kadardı. Solda, ortasında büyük, demir bir hacın durduğu yüksek otların bürüdüğü mezarlık, sağdaysa kilisenin gölgesindeki papaz evi vardı. Fazlasıyla sade, sıkıcılık derecesinde temiz bir evdi. İçeri girdik. Birkaç tavuk, yerdeki tek tük yulaf tanelerini gagalıyordu; din adamlarının siyah giysilerine aşina oldukları belli bu tavuklar varlığımızdan rahatsız olmadıklarından aralarından ite kaka geçtik. Boğuk ve kısık bir havlama işittik; ardından da yaşlı bir köpeğin bize doğru koştuğunu gördük.

Selefimin köpeğiydi bu. Donuk gözleri ve gri tüyleri vardı; yaşlılığa dair hangi belirti varsa bu köpekte görülebiliyordu. Elimle yavaşça okşadım; böylece anlatılması güç bir tatminle hemen yanımda yürümeye başladı. Eski papazın hizmetçisi olan epey yaşlı bir kadın bizi karşılamaya geldi ve beni tavanı alçak bir salona soktuktan sonra bana, kendisini hizmetimde tutup tutmayacağımı sordu. Ona kendisini, köpeği hatta tavukları ve efendisinin ölümüyle kendisine kalan bütün mobilyaları tutacağımı söyledim. Bu duruma pek sevindi; Başrahip Sérapion kadına istediği ücreti hemen ödedi.

Ben yerleşince Başrahip Sérapion da papaz okuluna geri döndü. Böylelikle kendimden başka hiçbir desteğim olmadan tek başıma kaldım. Clarimonde'u yine bir saplantı hâline getirmeye başladım ve onu

zihnimden atmaya çalışmak için ne kadar çabalasam da işe yaramadı.

Bir akşam, küçük bahçemin şimşirlerle çevrili yürüyüş yollarında gezinirken gürgenlerin arasından kadına benzer biri, yaprakların arasından görünen, yeşil denizi andıran ışıl ışıl iki gözbebeğiyle benim tüm hareketlerimi izliyormuş gibi geldi; ancak bu, bir yanılsamadan başka bir şey değildi. Yolun diğer tarafına geçtikten sonra kumun üzerinde bir ayak izinden başka hiçbir şey bulamadım; bu iz de öylesine küçüktü ki bir çocuğun ayak izi gibi duruyordu. Bahçenin etrafı oldukça yüksek duvarlarla çevriliydi. Her köşesine baktım, kimse yoktu. Dahası, başıma gelecek daha nice tuhaf şeyin yanında bir hiç kalan bu olayın açıklamasını da asla kendime veremedim.

Burada yaşamaya başlayalı bir yıl olmuştu, büyük bir hassaslıkla görevimin getirdiği bütün ödevleri yerine getiriyor, dua ediyor, oruç tutuyor, hastaları yüreklendirip onların yardımına koşuyor, temel ihtiyaçlarım için bir miktar para ayırıp gerisini sadaka veriyordum. Ama içimde korkunç bir çoraklık hissediyordum ve merhamet pınarları bana kapanmıştı. Kutsal bir görevi yerine getirmenin verdiği mutluluktan zevk almıyordum; zihnim başka yerdeydi ve Clarimonde'un sözleri sık sık, istemsiz bir nakarat gibi dudaklarımda canlanıyordu. Ah kardeşim, bunu iyice düşünün! Bir kereliğine bakışlarınızı bir kadına çevirmek, epey hafif bir hata gibi görünse de uzun

yıllar fazlasıyla sefil huzursuzluklar yaşamama neden oldu; hayat düzenim ebediyen bozuldu.

Daima bu derin düşüşlerin ardından gelen bu yenilgiler ve içsel zaferlerle sizi daha fazla sıkmayacağım ve hemen hikâyemin hakikatlerine geçeceğim. Bir gece kapım şiddetle çalındı. Yaşlı hizmetçi kapıyı açmaya gitti ve bronz tenli, varlıklı ancak tuhaf bir şekilde giyinmiş bir adam, uzun hançeriyle birlikte Barbara'nın fenerinin ışığında belirdi. İlk hareketiyle birlikte hizmetçiyi korkuttu; ancak kadına güven vererek ona, papazlık görevimle ilgili olarak beni acilen görmesi gerektiğini söyledi. Barbara onu yukarı çıkardığında yatmak üzereydim. Adam bana, epey soylu bir kadın olan hanımının ölüm döşeğinde olduğunu ve bir rahip istediğini söyledi. Kendisinin ardından gelmeye hazır olduğumu belirttim. Kutsal yağ sürme töreni için gerekenleri yanıma alıp aceleyle aşağı indim. Kapının önünde, gece kadar kara iki at sabırsızlıkla yeri eşeliyor, burun deliklerinden göğüslerine doğru iki uzun duman üflüyorlardı. Kolaylık göstererek atlardan birine binmeme yardım ettikten sonra eyerin topuzunu sadece bir eliyle tutarak o da diğer ata atladı. Dizlerini sıktı ve rehberliği, ok gibi fırlayan atına bıraktı. Yularını tuttuğu benim atım da diğer atın yanında harika bir şekilde ilerleyerek dörtnala koşmaya başladı. Yolları yutuyorduk; altımızdaki toprak gri, çizgili hatlarla dönüp duruyordu ve ağaçların karanlık siluetleri bozguna uğramış bir

ordu gibi kaçıyordu. Öylesine ışık geçirmez, öylesine buz gibi bir loşluğa sahip bu ormandan geçerken batıl inançlardan doğan bir korkuyla tüylerimin diken diken olduğunu hissettim. Atlarımızın nallarının taşlara dokundukça çıkardığı kıvılcımlar, yolumuzun üzerinde ateşten izler bırakıyordu ve gecenin bu saatinde biri kılavuzum ve beni görmüşse kâbusun üzerinde at süren iki hayalet gibi algılamıştır bizi. Arada sırada yolda karşıdan karşıya hafif parıltılar geçiyordu ve alakargalar, uzaktan uzağa birtakım vahşi kedilere ait fosforlu gözlerin parladığı ağaçların kalın örtüsünün arasında acı acı çığırıyordu. Atların yeleleri gitgide daha da dağılıyordu, böğürlerinden ter damlaları yuvarlanıyordu ve burun deliklerinden gürültülü ve telaşlı soluklar salıyorlardı. Ama, hâlsiz düştüklerini gören adam, bir şövalyenin yaveri gibi, atları yeniden canlandırmak için gırtlağından, insanlıkla ilgilisi olmayan bir çığlık çıkardı ve koşu, öfkeyle yeniden başladı.

Derken, bu koşuşturma son buldu. Aniden, yalnızca birkaç parlak noktanın delip geçtiği kopkoyu bir karanlık karşımızda belirdi. Bineklerimizin adım sesleri demir zeminlerdekinden bile daha fazla çınlıyordu; böylece, karanlık ağzı iki devasa kuleye açılan bir kemerin altından içeri girdik. Şatoda hararetli bir telaş hâkimdi. Ellerinde fenerlerle hizmetkârlar koridorlarda her yöne doğru koşturup duruyorlardı ve sahanlıklar arasında ışıklar inip çıkıyordu. Ko-

caman yapıları, sütunları, kemerleri, sekileri ve tırabzanları şaşkınlıkla, hayal meyal seçiyordum; her şeyiyle asil, masalsı, zengin bir yapıydı. Soylu, zenci bir delikanlı, bana Clarimonde'un yazdıklarını veren ve bir an sonra kendisini hatırladığım oğlan, bineğimden inmeme yardım ettikten sonra elinde fildişi bastonu, boynunda altın zinciri olan, siyah kadifelere bürünmüş bir başkâhya bana yaklaştı. İri gözyaşları gözlerinden taşıyor, yanakları boyunca süzülerek ak sakallarına akıyordu. "Çok geç!" dedi başını sallayarak. "Artık çok geç, sayın rahip; zavallı ruhu kurtaramasanız da gelip zavallı bedenine göz kulak olun."

Beni kolumdan tutup naaşın olduğu odaya götürdü. Ben de adam kadar şiddetli ağlıyordum çünkü ölenin, öylesine, delice bir aşkla sevdiğim Clarimonde'dan başkası olmadığını anlamıştım. Yatağın yanına bir dua iskemlesi yerleştirilmişti. Bronz bir kap içindeki mavimtırak alev odayı cılız, tekinsiz bir ışıkla arada sırada aydınlatıyordu ve sağda solda birtakım mobilyaları ya da kornişlerin çıkıntılarını ortaya seriyordu. Masanın üzerinde, oyma bir vazonun içinde yaprakları solmuş beyaz bir gül ıpıslak duruyordu, bir tanesi hariç yaprakların geri kalanı kokulu gözyaşları gibi vazonun dibine düşmüşlerdi. Kırık siyah bir maske, bir yelpaze, her türden giysi koltukların üzerinde duruyor, ölümün bu görkemli eve beklenmedik bir şekilde, habersiz geldiğini belli ediyordu. Bakışlarımı yatağa çevirmeye cesaret ede-

meyerek, dualarıma kutsal adını ekleyebilmek için Tanrı'ya, bu kadının düşüncesiyle benim arama bir mezar koyduğu için şükrederek diz çöktüm ve büyük bir hararetle mezmurları okumaya başladım. Ancak bu coşku gitgide yavaşladı ve düş kurmaya başlayıverdim. Bu odanın, bir ölünün odasıyla uzaktan yakından ilgisi yoktu. Cenaze evlerinde duymaya alışkın olduğum kokuşmuşlukla ölü gibi kokacağı yerde, bir kadının bilmem hangi aşk kokusunu andıran doğulu esansların baygınlık verici dumanı sıcak havada yavaş yavaş süzülüyordu. Şu soluk parıltı, cesedin yanında bulunan titrek kandil ateşinden ziyade şehvet versin diye ayarlanmış loş bir ışığı andırıyordu. Clarimonde'u sonsuza dek kaybettiğim o anda, aynı zamanda onu bulmamı sağlan şu eşsiz şans üzerine düşünüyordum ki pişmanlıkla iç çekiverdim. Sanki arkamda biri iç çekmiş gibi geldiğinden istemsizce arkamı döndüm. Yankıydı. Bu hareketle birlikte bakışlarım, o âna kadar bakmaktan kaçındığım yatağa düşüverdi. Altın burmalarla kaldırılmış iri çiçekli, kırmızı damalı perdeler, ellerini göğsünde kavuşturmuş upuzun yatan mevtayı gözler önüne seriyordu. Beden, perdelerin koyu kırmızılığının daha da belirginleştirdiği göz kamaştıran bir beyazlığa sahip keten bir örtüyle kaplanmıştı; bu örtü öylesine inceydi ki bedeninin büyüleyici şeklini hiçbir şekilde gizleyemiyor, ölümün bile katılaştıramadığı, bir kuğu boynunu anımsatan dalgalı hoş hatları seçmeye izin

veriyordu. Bir kraliçenin mezarının üstünü süslesin diye yetenekli bir heykeltıraşın elinden çıkmış duru bir heykel ya da dahası, üzerine kar yağmış, uyuyan genç bir kız olduğu söylenebilirdi.

Orada durmaya artık dayanamıyordum. Bu yatak odasının kokusu beni sarhoş ediyor, şu yarı kurumuş çürük gül rayihası aklıma sızıyordu; her defasında, şeffaf örtünün altındaki narin cesede bakmak üzere kürsünün önünde durarak uzun adımlarla odayı arşınlıyordum. Gerçekte ölmediğini, bunun beni şatosuna çekmek, böylece aşkını bana anlatmak için yaptığı bir hileden ibaret olduğunu düşlüyordum. Beyaz örtülerin altındaki ayağının bir an için hareket ettiğini, kefenin düz kıvrımlarını bozduğunu gördüğümü bile sandım.

Ardından kendi kendime, "Bu kişi gerçekten de Clarimonde mu?" diye sordum. "Elimde bunu kanıtlayan ne var? Şu zenci uşak başka bir kadının hizmetine geçmiş olamaz mı? Böylesine üzüldüğüme, böyle hareket ettiğine göre gerçekten de çıldırmışım." Ancak kalbim çarparak bana yanıt verdi: "O, Clarimonde'un ta kendisi." Yatağa tekrar yaklaşıp tereddüt ettiğim kişiye daha da dikkatli baktım. Size itiraf edeyim mi? Ölümün gölgesinin saflaştırmasına ve kutsallaştırmasına rağmen hatlarının mükemmelliği olması gerekenden çok daha büyük bir zevkle meşgul ediyordu zihnimi; ve öyle yatıyordu ki orada, insan yanılabilir, onun sadece uyuduğunu düşünebilirdi.

Oraya bir cenaze görevi için geldiğimi unutmuştum; kendimi, alçakgönüllülükle çehresini saklayan ve yüzünü göstermeye izin vermek istemeyen nişanlısının odasına giren genç bir damat gibi düşlüyordum. Acıyla üzülüp sevinçten perişan olarak, korku ve zevkle titreyerek ona doğru eğildim ve örtünün ucunu tuttum; uyandırmaktan korkarak nefesimi tuttum ve örtüyü yavaşça kaldırdım. Atardamarlarım öylesine bir şiddetle atıyordu ki şakaklarımda uğuldadıklarını hissediyordum; mermer bir mezar taşını kaldırmışçasına alnımdan oluk oluk ter boşanıyordu.

Bu kadın gerçekten de kilisede, yemin törenim esnasında gördüğüm Clarimonde'du. O kadar çekiciydi ki onun üzerine bir cilve daha kondurmaktan başka bir etki etmemişti ölüm. Yanaklarının solukluğu, biraz daha cansız bir pembeye bürünmüş dudakları, kapalı uzun kirpikleri ve bu beyazlığın üzerini kesen kahverengi kâkülü ona hüzünlü bir iffet ve ifadesi imkânsız bir cazibenin dalgın acısını katmıştı. İçine karışmış birkaç küçük, mavi çiçeğin hâlâ durduğu salık uzun saçları başına yastık olmuştu; bukleleriyse omuzlarının çıplaklığını örtüyordu. İnançlı bir istirahat, sözsüz bir dua hâliyle, kutsanmış ekmekten bile daha berrak, daha parlak, daha ince ve güzel ellerini kavuşturmuştu; bu duruş, ölmüş olsa bile gayet baştan çıkarıcı olabilecek enfes kıvrımlarını ve inci bilezikleri çıkarmaya cesaret edemedikleri fildişi rengi çıplak kolları gibi ayrıntıları dengeliyordu.

Uzunca bir süre, lâl kesildiğim bu düşünme hâlinde kalıverdim; Clarimonde'a baktıkça yaşamın, bu güzel bedeni bir daha dönmeyecek şekilde terk ettiğine olan inancım da o kadar azalıyordu. Bir yanılsama mıydı yoksa lambanın yaptığı bir yansıma mıydı bilemiyorum ama bu donuk solukluğun altında kan yeniden akmaya başlamış gibiydi. Bununla birlikte o, mükemmel hareketsizliğini korumaya devam ediyordu.

Koluna hafifçe dokundum. Soğuktu ama kilisenin kapısında benim elime hafifçe dokunduğu zaman hissettiğim kadar değildi. Yüzümü yüzüne eğip duruşumu düzelttikten sonra gözyaşlarımın ılık damlalarını yanaklarına düşürerek ağlamaya başladım. Ah! Ne kadar da acı bir umutsuzluk ve güçsüzlük hissiydi! Bu gece nöbeti nasıl bir can verme hâliydi! Keşke yaşamımdan bir yığın koparıp ona verebilsem, buz gibi cesedine beni yiyip bitiren alevi üfleyebilseydim.

Gece ilerliyordu; ebedi ayrılık zamanının yaklaştığını hissedince, bütün aşkımı verdiğim bu ölü dudaklara bir öpücük kondurmanın düşündürdüğü hüzünlü ve yüce tatlığa karşı koyamadım. Ey mucize! Hafif bir soluk, benim nefesime karıştı ve Clarimonde'un dudakları, yaptığım basınca karşılık verdi. Gözleri açılıp hafif bir aydınlık kazandı, kadın iç çekti. Kollarını açıp tarifsiz bir zevkle ensemin arkasından geçirdi.

"Ah! Sensin, Romuald," dedi bir arpın son titreşimlerini andıran bitkin ve yumuşak bir sesle. "Ne yapıyorsun? Seni o kadar uzun zamandır bekliyorum ki öldüm; ama artık nişanlıyız, seni görebilir, evine gelebilirim. Görüşürüz, Romuald, görüşürüz! Seni seviyorum; sana söylemek istediğim tek şey buydu; az önce öpücüğünle bana miras bıraktığın yaşamı sana geri vereceğim. Yine görüşeceğiz."

Başı tekrar arkaya düştü; ancak beni tutmak istiyormuşçasına kolları boynuma sarılı kalmıştı. Öfkeli bir esinti pencereyi çarpıp odaya girdi. Beyaz gülün son yaprağı, bir kanadın ucundaki telek gibi bir süre titreştikten sonra koptu ve Clarimonde'un ruhunu da yanında götürerek açık pencereden uçup gitti. Lamba söndü ve ben de bu güzel ölünün göğsünün üzerine bayılıverdim.

Kendime geldiğimde papaz evindeki küçük odamdaki yatağımda yatıyordum ve eski papazın yaşlı köpeği, örtünün altından dışarı sarkmış elimi yalıyordu. Barbara, ihtiyarlığa özgü bir titremeyle çekmeceleri açıp kapatarak ya da bardaklara tozlar ekleyerek odada hareket edip duruyordu. Gözlerimi açtığımı gören yaşlı kadın sevinçle haykırdı, köpek uluyup kuyruğunu salladı; ama öylesine güçsüzdüm ki ne tek kelime edebildim ne de kıpırdayabildim.

Neredeyse işitilmeyen bir nefes alışverişi dışında başka hiçbir tepki vermeden üç gündür böyle yattığımı öğrendim daha sonra. Bu üç gün, hayatımda

hiçbir yer kaplamıyordu ve bütün bu süre boyunca zihnimin nereye gittiğini bilmiyorum. Aklımda hiçbir anı yok. Barbara, gecenin bir vakti beni almaya gelen bronz tenli adamın sabahleyin beni kapalı bir tahtırevanda geri getirdiğini, sonra da hemen döndüğünü anlattı.

Zihnimi toparlar toparlamaz ben de bu ölümcül gece yaşanan her şeyi gözden geçirdim. İlk olarak sihirli bir yanılsamanın oyuncağı olduğumu düşündüm; ama gerçek ve somut olaylar çok geçmeden bu tahmini yerle bir etti. Barbara da benim gibi, yanında iki siyah at olan adamı görmüştü ve ayarlamalar ile gidişatı tam tamına aynı anlattığından rüya gördüğümü sanmıyordum. Bununla birlikte çevrede Clarimonde'u gördüğüm şatonun tanımına uyan bir şatoyu gören duyan olmamıştı.

Bir sabah, Başrahip Sérapion'un içeri girdiğini gördüm. Barbara çok hasta olduğumdan onu çağırtmıştı ve o da aceleyle gelmişti. Bana karşı ilgi ve içtenlik gösterse de bu ziyareti beni memnun etmesi gerektiği gibi geçmemişti. Başrahip Sérapion'un bakışlarında beni rahatsız eden delici ve sorgulayıcı bir ifade vardı. Onun karşısında kendimi utanmış ve suçlu hissettim. İçimdeki huzursuzluğu ilk fark eden oydu ve bu öngörüsü için kendisine kızgındım.

İkiyüzlü bir nezaketle sağlığımın nasıl olduğunu sorarken bir aslanın sarı gözbebeklerini andıran gözlerini bana dikmişti ve bakışlarını, yoklamak için ruhuma saplamıştı. Ardından bana, cemaatimle na-

sıl ilgilendiğim hakkında birkaç soru sordu; burada memnun muydum, papazlıktan geriye kalan zamanımı neyle geçiriyordum, çevrede yaşayanlar arasında tanıdık edinmiş miydim, en çok beğendiğim okumalar hangileriydi ve buna benzer daha binlerce ayrıntı. Bütün bunlara mümkün mertebe kısa yanıt veriyordum, zaten o da benim yanıtımı bitirmemi beklemeden başka bir soruya geçiyordu. Bu sohbetin, gerçekten söylemeyi istediği şeyle hiçbir ilgisi olmadığı kesindi. Derken, herhangi bir girizgâh yapmadan, sanki bir anda aklına bir haber gelmiş de bir an sonra unutacağından korkuyormuşçasına, kıyamet günü üflenecek borular gibi kulaklarımda yankılanan berrak ve heyecanlı bir sesle sadede geldi.

"Büyük fahişe Clarimonde, sekiz gün sekiz gece süren bir sefahatten sonra geçen gün öldü," dedi. "Bu işte şeytani bir görkem vardı. Orada, Belşazzar* ve Kleopatra'nın iğrenç ziyafetleri tekrarlanmış. Hangi asırda yaşıyoruz, yüce Tanrım! Davetlilere, bilinmeyen bir dil konuşan esmer esirler servis yapmış ve bana göre tam anlamıyla iblise benziyorlar. En değersizinin üniforması bile bir imparatorun frakı olarak iş görebilir. Şu Clarimonde hakkında şimdiye kadar epey tuhaf pek çok hikâye anlatılmıştı; bütün sevgilileri sefalet ya da şiddet içinde ölüp gitti. Onun bir gulyabani, bir kadın vampir olduğu söyleniyordu; ancak bana kalırsa Beelzebub'un ta kendisiydi."

---

* Babil'in son kralı. –*ybn*

Sustuktan sonra sözlerinin üzerimde yaratacağı etkiyi görmek için hiç olmadığı kadar dikkatli bir şekilde beni incelemeye başladı. Clarimonde adını işitince kendimi kıpırdamaktan alamamıştım ve tanık olduğum gece manzarasıyla birlikte gelen tuhaf rastlantıyla bana yaşattığı acının yanında bu ölüm haberi aklımı karıştırmıştı ve her ne kadar kendime hâkim olmaya çalışsam da yüzümde bir korku belirmesine neden olmuştu. Sérapion bana endişeli ve ciddi bir bakış attı; ardından da, "Oğlum, seni uyarmam gerekiyor, bir uçuruma adım atmak üzeresin haberin yok, boşluğa düşmemeye çalış," dedi. "Şeytanın pençeleri uzundur ve mezarlar her zaman güvenilir değillerdir. Clarimonde'un taşını üç kat balmumuyla mühürlemek gerek; yoksa, söylendiği üzere, bu onun ilk ölümü olmayacak. Tanrı seni korusun, Romuald!"

Sérapion bu sözleri sarf ettikten sonra yavaş adımlarla kapıya gitti; neredeyse hemen akabinde S...'e gitmek üzere yola çıktığından bir daha onu görmedim.

Tamamen iyileşmiştim ve gündelik işlerime geri dönmüştüm; ancak Clarimonde'un düşüncesi ve yaşlı başrahibin sözleri sürekli zihnimdeydi; yine de Sérapion'un kötücül öngörülerini teyit eden sıradışı hiçbir olay yaşanmadı. Onun korkularını, benimse yaşadığım dehşetleri fazla abarttığımızı düşünmeye başlamıştım; ama bir gece bir rüya gördüm. Daha yeni uykuya dalmıştım ki yatağımın perdelerinin

açıldığını ve çubuklar üzerindeki perde halkalarının şiddetle şıngırdadığını işittim. Hemen dirseğim üzerinde doğruldum ve karşımda ayakta duran bir kadın gölgesi gördüm. Clarimonde'u hemen tanıyıvermiştim. Elinde, ışığıyla ince uzun parmaklarına pembe bir şeffaflık veren ve belli belirsiz bir renk farklılığıyla çıplak koluna doğru mat ve sütümsü bir beyazlık yayan, mezarlara koyduğumuz fenerlere benzer bir lamba vardı. Tek elbisesi, sanki üzerinde fazla bir şey olmadığından dolayı utanıyormuşçasına plilerini göğsüne bastırdığı, ölüm döşeğinde üzerini örten keten kefendi; ancak küçük eli yeterli değildi, öylesine beyazdı ki, örtünün rengi, lambanın soluk ışığında, teninin beyazlığına karışıyordu. Tüm bedeninin hatlarını ele veren bu ince kumaşla sarılı kadın, doğurgan bir kadından ziyade eski çağlarda yüzmeye giden bir kadının mermer heykelini andırıyordu. Ölü ya da diri, heykel ya da kadın, gölge ya da beden, güzelliği her zaman için aynıydı. Sadece gözbebeklerindeki yeşil pırıltı biraz hafiflemişti ve eskiden kızıl görünen ağzı, neredeyse yanaklarının rengini andıran soluk ve yumuşak bir pembeyle renklenmişti. Saçlarının arasında gördüğüm küçük mavi çiçekler tamamen kurumuştu ve neredeyse bütün yaprakları dökülmüştü. Yaşananların tuhaflığını ve odaya nasıl girdiğini açıklayamamama rağmen bu durum cazibesini etkilemiyordu ve öylesine çekiciydi ki bir an olsun ondan korkmadım.

Feneri masaya koyup yatağımın ayakucuna oturdu; ardından bana doğru eğilerek, yalnızca onda işittiğim berrak, kadifemsi bir sesle konuştu.

"Seni çok beklettim, sevgili Romuald, seni unuttuğumu düşünmüşsündür," dedi. "Ama epey uzaktan, şimdiye kadar hiç kimsenin geri gelmediği bir diyardan geliyorum; geldiğim diyarda ne Ay ne de Güneş var, sadece boşluk ve karanlık, ne yol ne de patika var, ne ayağını basacak bir toprak parçası ne de uçabileceğin hava; yine de buradayım işte, çünkü aşk, ölümden daha güçlü ve ölüm sonunda yenilecek. Ah! Yolculuğum sırasında ne kadar çok üzgün yüz, ne kadar korkunç şey gördüm! İrade gücüyle bu dünyaya geri dönen ruhumun bedenini yeniden bulup içine yerleşmesi ne de zordu! Üzerime örttükleri mezar taşını kaldırabilmek için ne de çok çabalamam gerekti! Bak! Zavallı ellerim yara bere içinde kaldı. İyileşsinler diye öp onları, aşkım!" Soğuk avuçlarını ardı ardına dudaklarıma değdirdi, onları pek çok kez öptüm ve o da bana tarifsiz bir mutlulukla gülümseyerek baktı.

Utandığımı itiraf etmeliyim, Başrahip Sérapion'nun söylediği her şeyi ve ait olduğum kutsal kurumu tamamen unutmuştum. Daha ilk saldırıda direnmeden düşüvermiştim. Bu günaha sokan kadını itmeye bile yeltenmemiştim. Clarimonde'un teninin soğukluğu içime işledi ve bedenimde zevkle titrediğini hissettim. Zavallı çocuk! Gördüğüm bunca şeye

rağmen bunun bir şeytan olduğuna hâlâ güçbela inanıyorum. En azından şeytan havası yoktu; iblis, pençelerini ve boynuzlarını hiç böylesine iyi saklamamıştır. Kayıtsız cilveleri beraberinde getiren bir edayla bacaklarını altına almış, yatağın kenarında oturuyordu. Zaman zaman küçük elini saçlarımda gezdiriyor ve yüzümde yeni saç modelleri deniyormuşçasına buklelerimi kıvırıyordu. Büyük bir suçluluk duygusuyla bana bunları yapmasına izin veriyordum; o ise bütün bu hareketlere çekici bir cıvıltıyla eşlik ediyordu. En tuhafıysa böylesine sıradışı bir maceraya karşı hiçbir şaşkınlık hissetmememdi, nasıl ki rüya görürken en tuhaf olayları bile yalın gerçeklermiş gibi kabul ederiz, o anda da bütün bu yaşananları o minvalde doğal kabul ediyordum.

"Seni görmeden çok önce sevmeye başlamıştım, sevgili Romuald; her yerde aradım seni. Sen benim rüyamdın ve ben seni kilisede, o talihsiz anda gördüm. 'İşte o!' dedim hemen. Sana, o zamana kadarki, o andaki, sana mecbur olduğum bütün aşkımı yüklediğim bir bakış attım. Bir kardinali cehennemlik edecek, bir kralı bütün saray önünde ayaklarıma kapatacak bir bakıştı. Sense duygusuz davrandın ve Tanrı'yı bana tercih ettin.

"Ah! Senin sevdiğin ve hâlâ benden daha çok sevdiğin Tanrı'yı nasıl da kıskanıyorum! Ne kadar da talihsizim! Asla kalbinin tek sahibi olamayacağım, tek bir öpücükle dirilttiğin ben, senin uğuruna

mezarının kapılarına abanan ve yaşamını sadece seni mutlu kılmaya adamak için gelen ölü Clarimonde!"

Duyularımı ve mantığımı sersemleten, kesik kesik, baş döndürücü okşamalardan oluşan bütün bu sözler beni öyle bir hâle getirdi ki onu teselli etmek için korkunç bir küfür savurmaktan ve kendisini Tanrı kadar sevdiğimi söylemekten çekinmedim.

Gözbebekleri tekrar canlandı ve yaldızlı yeşil akikler gibi parlamaya başladı. "Doğru! Çok doğru! Tanrı kadar mı!" dedi güzel kollarıyla bana sarılarak. "Bu doğruysa benimle geleceksin, nereye gidersem beni takip edeceksin. Rezil kara giysilerini bırakacaksın. Şövalyelerin en şereflisine, en kıskanılanına dönüşecek, benim sevgilim olacaksın. Clarimonde'u sevgilin kabul edip bir papayı reddetmek, işte bu güzel olur! Ah! Güzel, mutlu bir hayata, yaldızlı hoş bir varoluşa ilerleyeceğiz! Ne zaman yola çıkıyoruz, centilmen erkeğim?"

"Yarın! Yarın!" diye bağırdım kendimden geçerek.

"O hâlde yarın!" diye tekrarladı. "Tuvalet giyecek zamanım olacak çünkü üzerimdeki pek küçük ve yolculuğa uygun değil. Ayrıca beni gerçekten öldü zanneden ve yapabildikleri kadar yas tutacak adamlarımı da uyarmalıyım. Para, giysiler, arabalar, hepsi hazır olacak. Seni yine bu saatte almaya geleceğim. Görüşürüz, yüreğim." Dudaklarının ucuyla hafifçe alnıma dokundu. Lamba söndü, perdeler kapandı ve

artık hiçbir şey göremez oldum. Kurşun gibi ağır bir uyku, rüyasız bir uyku üzerime çöktü ve ertesi sabaha kadar beni uyuşturdu.

Her zamankinden daha geç bir saatte uyandım ve bu tuhaf düşün hatırası beni bütün gün heyecanlandırdı. Sonunda bunun, sinirleri bozulmuş hayal gücümden çıkan düş olduğuna kendimi inandırdım. Yine de hisler öylesine canlıydı ki gerçek olmadıklarına inanmak zordu; kötü düşünceleri benden uzaklaştırması ve uykumda iffetimi koruması için Tanrı'ya dua ettikten sonra neler olacağına dair içimde biraz endişe duyarak yatmaya gittim.

Çok geçmeden derin bir uykuya daldım. Rüyam devam etti. Perdeler aralandı ve Clarimonde'u ilk kez solgun kefeninden soluk olmayan bir şekilde, yanağı ölümün getirdiği menekşe rengine bürünmemiş bir vaziyette, neşeli, dinç ve cana yakın bir ruh hâlinde, altın kaytanlarla süslenmiş ve saten eteğini açıkta bırakacak minvalde yana doğru toplanmış yeşil kadifeden şahane bir yolculuk giysisi içinde gördüm. Farklı şekillerde etrafını çevreleyen beyaz tüylerle dolu geniş, siyah bir fötr şapkanın altından sarı saçlarının iri bukleleri dışarı taşıyordu. Elinde, ucunda altın bir düdük bulunan küçük bir kamçı tutuyordu. Bana hafifçe dokunup, "Pekâlâ, uykucu!" dedi. "Sen de hazırlandın mı? Seni uyanık bulacağımı düşünmüştüm. Çabuk kalk, kaybedecek zamanımız yok."

Yataktan fırladım.

"Haydi, giyin, çıkıyoruz," dedi yanında getirdiği küçük bir paketi parmağıyla işaret ederek. "Kapının önündeki atlar sıkılıp gemlerini kemirmeye başlayacaklar. Şimdiye buradan on fersah uzakta olmalıydık."

Aceleyle üstümü giydim; sakarlığıma kahkahalarla gülerek bana giysilerimi uzatıyor ve nasıl takacağımı bilmediğim parçaların kullanımını gösteriyordu. Saçımı da düzelttikten sonra bana, Venedik kristalinden, kenarları gümüş telkâri işlemeli küçük bir cep aynası uzattı, "Kendini nasıl buldun?" diye sordu. "Oda uşağın olarak beni servisine almak ister miydin?"

Ben, artık eski ben değildim ve kendimi tanıyamamıştım. Tamamlanmış bir heykel bir taş bloğa ne kadar benziyorsa, ben de eski hâlime o kadar benziyordum. Aynaya yansıyan görüntünün yanında eski yüzümün kaba bir taslaktan başka havası yoktu. Yakışıklıydım ve bu başkalaşımla birlikte gözle görülür biçimde gururum okşanmıştı.

Bu şık giysiler, Bu nakışlı zengin işi ceket benden çok daha farklı bir adam yaratmıştı ve belirli şekillerde kesilmiş birkaç kumaş parçasının gücüne hayran kalmıştım. Kıyafetimin ruhu tenime işledi ve on dakika sonra bir züppeden farksızdım.

Yeni elbiselerim içinde rahat hissetmek adına birkaç tur attım odada. Clarimonde bir annenin hoşnutluğuyla bana bakıyor, yarattığı eserden gayet

memnun görünüyordu. "Haydi bakalım bu kadar çocukluk yeter, yola koyulalım, Sevgili Romuald! Yolumuz uzun, yoksa varamayacağız." Beni elimden tutup sürükledi. Bütün kapılar, o dokunur dokunmaz önünde açılıyordu; köpeklerin yanından, onları uyandırmadan geçip gittik.

Kapıda Margheritone'yi bulduk. Bu, bana daha önce eşlik eden delikanlıydı. Bir önceki karşılaşmamızda olduğu gibi üç atı dizginlerinden tutmuştu, biri benim için, biri onun için, biri de Clarimonde içindi. Bu atlar, Zephyros'un döllettiği kısraklardan doğmuş küçük İspanyol atları olmalıydı; çünkü bir rüzgâr kadar hızlılardı ve yolumuzu aydınlatmak için biz yola çıkarken doğan gökyüzündeki Ay savaş arabasından kopmuş bir tekerlek gibi dönüyordu. Ay'ı sağımızda, ağaçtan ağaca atlarken ve bizim peşimizden koşmak için kendini zorlarken görüyorduk.

Çok geçmeden, bir küme ağacın yanındaki bir ovaya geldik; burada bizi dört tane güçlü kuvvetli hayvanın koşulduğu bir araba bekliyordu. Arabaya bindikten sonra sürücüler atları çılgıncasına dörtnala koşmaya zorladılar. Bir elimle Clarimonde'un belini kavramıştım, onun ellerinden biri de benim avucumda kıvrılmıştı. Başını omuzuma yasladı, yarı çıplak boynunun hafifçe koluma sürtündüğünü hissediyordum. O zamana kadar böylesine canlı bir mutluluk tatmamıştım. O hâldeyken her şeyi unutuverdim; bu kötücül ruhun benim üzerimde uyguladığı cazibe öy-

lesine şiddetliydi ki annemin kucağında yaptıklarımı ne kadar hatırlıyorsam rahip olduğumu da o kadar hatırlıyordum.

O geceyle birlikte tabiatım bir şekilde iki parçaya bölündü; birbirini tanımayan iki adam vardı içimde. Her gece kâh rüyasında bir beyefendi olduğunu gören bir rahip olduğumu sanıyor, kâh rahip olduğunu gören bir beyefendi oluyordum. Uykuyu uyanıklıktan ayırt edemez olmuştum; gerçek nerede başlıyor, yanılsama nerede bitiyor bilemiyordum. Genç, şişman, züppe bey, rahiple alay ediyor, rahipse genç beyin kokuşmuşluklarından nefret ediyordu. Asla birbirlerine değmeden ama birbiri içine karışmış, karmakarışık iki sarmal, benim hayatımı oluşturan bu çift başlı yaşamı gayet iyi temsil ediyorlardı.

Durumumun tuhaflığına rağmen deliliğe dokunduğumu bir an olsun düşünmedim. İki varlığımın algılarını da her zaman için çok kesin tuttum. Kendime açıklamasını yapamadığım sadece tek bir saçma gerçek vardı; böylesine birbirinden farklı iki adamın aynı benlik hissine sahip olması. İster kendimi küçük C... köyünün rahibi zannedeyim ister Clarimonde'un sevgilisi unvanına sahip *Il signor Romualdo* olayım anlamlandıramadığım bir aykırılıktı bu.

Her zaman için ya da en azından inandığım kadarıyla Venedik'te miydim? Bu tuhaf macerada neyin yanılsama neyin gerçek olduğunu hâlâ çözemiyorum.

Canaleio* üzerindeki, freskler ve heykellerle dolu, Clarimonde'un yatak odasında en iyisinden iki tane Titian** tablosunun bulunduğu, bir krala yakışır büyük, mermer bir sarayda oturuyorduk. Her birimizin hizmetinde bir gondol ve bir Barkarol***, bir müzik odası ve bir şair vardı. Clarimonde şatafatlı yaşamayı seviyordu ve tabiatında biraz Kleopatralık vardı. Bana gelince, bir prensin oğluna liderlik edip on iki havariden ya da En Sükûnetli Cumhuriyet'in**** dört Evanjelistinden birinin ailesindenmişim gibi toz koparıyordum. Dük geçsin diye bile yolumu değiştirmezdim ve İblis cennetten düştüğünden beri gelmiş geçmiş en kibirli, en küstah kişinin ben olduğuma inanıyordum. Ridotto'ya***** gidip çok para dönen kumar oyunları oynuyordum. Dünyanın en elitlerini, mahvolmuş ailelerin çocuklarını, kadın tiyatrocuları, dolandırıcıları, asalakları ve kabadayıları görüyordum.

Yine de bu hayatın getirdiği sefahate rağmen Clarimonde'a sadık kaldım. Onu çılgınlar gibi sevi-

---

* Venedik'teki Canal Grande (Büyük Kanal). *–ybn*

** Geç Rönesans Dönemi'ni etkilemiş İtalyan ressam, Tiziano Vecelli. *–ybn*

*** Venedikli gondolcuların söylediği hüzünlü şarkılara verilen ad. Ancak sanıyorum ki burada yazarın bahsettiği Barkarol söyleyen gondolcular. *–çn*

**** "Sükûnetli Cumhuriyet'le kastedilen Venedik Cumhuriyeti olmalı. *–çn*

***** (İta.) Yasadışı kumar oynanan gizli oda. San Moisè Kilisesi yakınlarındaki Palazzo Dandolo'nun bir bölümü, on sekizinci yüzyılda Venedikli aristokratlar burada eğlenir, müzik dinler, kumar oynarlardı. *–ybn*

yordum. Hem doygunluk uyandırıyor hem de maymun iştahlılığı düzeltiyordu. Clarimonde'a sahip olmak demek, yirmi metrese sahip olmak demekti; o hareketli, değişken ve kendine benzemez olduğu sürece bütün kadınlara sahip olmaya denkti. Gerçek bir bukalemun! Başkalarına gidip yapacağınız sadakatsizliği, hoşlandığınız kadının karakterine, görünüşüne ve güzelliğine bürünerek kendisi size işlettirirdi. Aşkımı, yüz katıyla bana geri veriyordu ve genç, soylu yurttaşların hatta Onlar Konseyi'ndeki* yaşlıların ona en muhteşem tekliflerde bulunmaları boşunaydı. Foscari'lerden** biri ona evlenme teklif edecek kadar ileri gitmişti. Hepsini reddetti. Yeterince altını vardı. Aşktan, genç, berrak, kendisinin uyandırdığı bir aşktan, ilk ve son olacak bir aşktan başka bir şey istemiyordu.

Beni geceleri uyandırıp duran uğursuz bir kâbus dışında tamamen mutluydum; bu kâbusta gün içerisinde yaptığım aşırılıklar için çile çeken, tövbe eden bir köy rahibi olduğumu zannediyordum. Clarimonde'la birlikte olma alışkanlığımın getirdiği güven duygusuyla, onunla nasıl da tuhaf bir şekilde tanıştığımı artık pek düşünmez olmuştum. Yine de Başrahip Sérapion'un söyledikleri ara sıra aklıma geliyor ve beni endişelendiriyordu.

---

* (İta.) Consiglio dei Dieci, 1310'dan 1797'ye kadar Venedik Cumhuriyeti'nin büyük yönetici yapılarından biri. *–ybn*

** Lord Byron ve Verdi'ye ilham olmuş 15. yüzyıl Dükü Francesco Foscari'nin soyundan gelenlerden biri. *–çn*

Bir süredir Clarimonde'un sağlığı pek iyi değildi. Cildi günbegün zayıflıyordu. Getirttiğimiz doktorlar hastalığına bir teşhis koyamıyorlar, bu durumda ne yapılması gerektiğini bilemiyorlardı. Hiçbir etkisi olmayan birkaç ilaç yazdıktan sonra bir daha geri gelmiyorlardı. Bununla birlikte gözümüzün önünde soluyordu, gitgide daha da soğuyordu. Neredeyse, bilinmez şatodaki şu meşhur gecede olduğu kadar beyaz ve cansızdı. Onun böylesine yavaş yavaş eriyip gitmesi beni üzüyordu. Acımı hisseden Clarimonde'sa öleceğini bilen insanlara has hafif, üzgün, ölümcül bir gülümsemeyle bana bakıyordu.

Bir sabah yatağının yanına oturmuş, yanından bir an olsun ayrılmamak için küçük bir masanın üzerine koyulmuş kahvaltımı ediyordum. Bir meyveyi soyarken farkında olmadan parmaklarımdan birine epey derin bir kesik attım. Kan kızıl ağlar örerek ânında boşaldı ve bir iki damla da Clarimonde'un üzerine sıçradı. Gözleri parladı; o zamana dek kendisinde görmediğim acımasız ve vahşi bir mutluluk ifadesi takındı. Hayvanlara özgü, maymuna ya da kediye özgü bir çeviklikle yataktan atladı ve tarifi imkânsız bir zevkle alelacele yaramı emmeye başladı. Şeri ya da Siracusa şarabını tadan bir gurme gibi azar azar yudumluyor, usul usul ve büyük bir özenle kanı yutuyordu. Gözlerini hafifçe kısarak baktı ve yeşil gözbebekleri yuvarlaklıklarını kaybedip elipsimsi bir hâl aldılar. Arada sırada elimi öpmek için duruyor, sonra

birkaç kırmızı damla daha çıkarmak için dudaklarını tekrar yaraya bastırıyordu. Kanın kesildiğini görünce nemli, parlak gözlerini kaldırdı; bir mayıs güneşinden daha pembe, dolgun yüzü, ılık ve nemli eliyle hiç olmadığı kadar güzelleşmiş, sağlığını tamamen geri kazanmıştı.

"Ölmeyeceğim! Ölmeyeceğim!" dedi hafifçe çılgın bir sevinçle boynuma asılarak. Seni daha uzun bir süre sevebileceğim. Hayatım seninkinin içinde, ben olan her şey senden geliyor. Dünyadaki bütün iksirlerden daha kıymetli ve daha etkili olan senin zengin ve asil kanından birkaç damla beni hayata geri döndürdü."

Bu olay uzun süre zihnimi meşgul etti ve Clarimonde hakkında tuhaf şüpheler uyandırdı içimde. Daha o gece, uyku beni papaz evime götürdüğünde, Başrahip Sérapion'u hiç olmadığı kadar ciddi ve kaygılı gördüm. Bana dikkatle bakarak, "Ruhunu kaybetmek yetmedi, bedenini de kaybetmek istiyorsun," dedi. "Talihsiz genç adam, nasıl bir tuzağa düştün!"

Konuşmasındaki eda beni derinden sarstı; ama gerçekçiliğine rağmen bu izlenim de çok geçmeden dağıldı ve binlerce başka dert zihnimden silindi.

Derken bir akşam, ne yaptığını ele vereceğini tahmin edemediği aynaya bakarken, her yemekten sonra hazırlamak âdeti olan baharatlı şarap kadehine bir toz karıştırdığını gördüm. Kadehi aldım, dudaklarıma götürürmüş gibi yaptım ve daha sonra

kaldığım yerden devam edecekmişçesine mobilyalardan birinin üzerine bıraktım. Güzel kadınımın sırtını bir an dönmesini fırsat bilerek kadehin içindekileri masanın altına döktüm. Bu olaydan sonra odama çekildim; uyumamaya ve neler olacağını görmeye karar vererek yatağa uzandım. Çok beklemedim. Geceliğini giymiş Clarimonde içeri girdi ve üzerindeki örtüyü atıp yatakta yanıma uzandı. Uyuduğumdan emin olduktan sonra kolumu açıp başından, altın bir iğne çıkardı; ardından da alçak sesle mırıldanmaya başladı:

"Bir damlacık, sadece küçük kırmızı bir damla, iğnemin ucuna bir yakut!.. Beni hâlâ sevdiğine göre, ölmemeliyim... Ah! Zavallı sevgili! Öylesine parlak bir kızıllığa sahip güzel kanından içeceğim. Uyu benim tek kıymetlim; uyu, benim Tanrım, çocuğum! Sana kötülük etmeyeceğim, benim hayatım sönmesin diye gerekmedikçe senin hayatını almayacağım. Seni böylesine çok sevmeseydim, damarlarını kurutacağım başka sevgililer de bulurdum kendime; ama seni tanıdığımdan beri herkesten nefret ediyorum... Ah! Ne güzel bir kol! Ne kadar da dolgun! Ne kadar da beyaz! Kıyıp da şu tatlı, mavi damara iğneyi asla batıramayacağım."

Böyle konuştuktan sonra ağladı; gözyaşlarının, elleri arasındaki koluma döküldüğünü hissediyordum. Sonunda kararını verdi, iğnesiyle küçük bir delik açtı ve akan kanı içine çekti. Kanımı içerek beni

tüketeceği korkusuyla ancak birkaç damla içti ve hemen ardından yarayı iyileştirecek bir merhem sürüp ovaladıktan sonra koluma küçük bir sargı sardı.

Artık tereddüt edemezdim, Başrahip Sérapion haklıydı. Yine de, bu kesinliğe rağmen kendimi Clarimonde'u sevmekten alamadım ve sahte yaşamını sürdürmesi için gerek duyduğu bütün kanı kendi isteğimle verdim. Dahası, ondan korkmuyordum neredeyse. Kadın, vampirliğini kabul ediyordu ve işittiklerim ile gördüklerim beni tamamen rahatlatmıştı. O günlerde muhteviyatı kolay tükenmeyecek kadar bereketliydi damarlarım ve kanımı damla damla verip pazarlık yapmayı düşünmedim bile. Kolumu kendim açarak, "İç!" dedim ona. "İç ki kanımla birlikte bedenine sızsın aşkım!" İçkime kattığı uyuşturucu ilacı ve iğne olayını ima etmekten kaçındım; böylece, harika bir uyum içinde yaşayıp gitmeye başladık.

Gelgelelim rahiplik huzursuzluklarım hiç olmadığı kadar azap veriyordu bana; bedenimi yola getirip köreltmek için ne türden yeni bir çileye girmem gerektiğini bilemiyordum. Bütün bu düşler ne kadar istemsiz olursa olsun, orada hiçbir şeye katılmasam da böylesine kirli ellerle ve ister gerçek ister hayal olsun böylesine yozlaşmış şeylerle lekelenmiş ruhumla İsa'ya dokunmaya cesaret edemiyordum. Bu yorucu sanrıların içine düşmemek için kendimi uyumaktan alıkoymaya çalışıyordum, bütün gücümle uykuyla savaşırken gözkapaklarımı parmaklarımla açık tu-

tuyor, duvarlara yaslanıp ayakta duruyordum; ama uyuşukluk kumu çok geçmeden gözlerime kaçıyordu ve çabalamanın nafile olduğunu görerek yorgunluk ve tembellikle kollarımı serbest bırakıyordum; akıntı beni sinsi nehirlere sürüklüyordu.

Sérapion beni kuvvetle çağırıyor, uyuşukluğum ve fazla çaba göstermediğim için beni sertçe azarlıyordu. Normalden daha huzursuz olduğum bir gün bana, "Seni bu saplantıdan kurtarmak için yapılacak tek bir şey var ve ne kadar uç olursa olsun bunu uygulamamız gerek; büyük günahlar, büyük tedaviler gerektirir," dedi. "Clarimonde'un nereye gömüldüğünü biliyorum. Onu mezarından çıkarmalıyız ki âşık olduğun kişinin ne kadar da acınası bir hâlde olduğunu gör; solucanların kemirdiği, neredeyse paramparça olmuş iğrenç bir ceset için zihnini kaybetmeye bir daha yeltenmeyeceksindir. Bu seni kesinlikle kendine getirecektir."

Bana gelince, bu ikili hayattan öylesine yorulmuştum ki öneriyi kabul ettim; bir kez olsun, bir yanılsamanın kandırdığı kişinin, rahip mi yoksa beyefendi mi olduğunu öğrenmek istiyordum; içimde bulunan bu iki adamdan birini, diğerinin yararına öldürmeye ya da böylesine bir hayat sürmeye devam edemeyeceğim için ikisini birden öldürmeye karar verdim.

Başrahip Sérapion bir kazma, bir levye ve bir fener getirdi; gece yarısı, Başrahip'in alanı ve düzenlemesini gayet iyi bildiği ... mezarlığına doğru ilerleme-

ye başladık. Hırsız fenerinin* ışığını pek çok mezar taşı üzerinde dolaştırdıktan sonra sonunda uzun otların kısmen sakladığı, yosunların ve bitkisel parazitlerin yuttuğu, üzerinde şu sözlerle başlayan bir yazı olduğunu çözdüğümüz bir taşa vardık:

Hayatı boyunca
Dünyanın en güzeli olan Clarimonde
Burada yatıyor.

"İşte burası," dedi Sérapion fenerini yere bırakarak; levyeyi taşın gediğine sokup kaldırmaya başladı. Taş boyun eğince, kazma yardımıyla araladı. Bense, gece kadar karanlık ve sessiz bir şekilde yaptıklarını izliyordum. Mezar taşının üzerine eğilmiş Başrahip'e gelince kan ter içinde kalmıştı, nefes nefeseydi ve aceleci soluğu, can çekişen birinin nefesini andırıyordu. Tuhaf bir manzaraydı; bizi uzaktan görecek bir kişi, Tanrı'nın rahipleri değil de kutsala saygısızlık eden mezar hırsızları sanırdı. Sérapion'un gayretinde sert ve vahşi bir şeyler vardı, öyle ki havari ya da melekten ziyade bir iblisi andırıyordu ve uzun, çetin, fenerin yansımasıyla derinlemesine kesilmiş yüz hatları güven verici olmaktan hayli uzaktı. Uzuvlarımın buz gibi bir terle boncuk boncuk kaplandığını hissettim. Saçlarım, başımın üzerinde acıyla dikildi. Ciddi Sérapion'un içten içe rezil bir saygısızlık iş-

* Hırsız feneri; taşıyan kişiyi göstermeyecek şekilde etrafı aydınlatan fener. *–çn*

lediğini hissediyordum hatta üzerimizde ağır ağır yuvarlanan karanlık bulutların kenarından çıkacak bir ateş üçgeni onu küle çevirsin istiyordum. Fenerin yaydığı aydınlığın endişelendirdiği, servilere tünemiş baykuşlar, kederli çığlıklar kopartarak toz rengi kanatlarıyla fenerin camını sertçe dövüyor, tilkiler uzakta acı acı uluyor ve binlerce uğursuz ses sessizliği bölüyordu. Sonunda, Sérapion'un kazması, tahtası tok, tiz bir sesle, dokunulduğunda hiçliği belli eden korkunç bir sesle çınlayan bir tabuta çarptı. Kapağı kaldırınca, ellerini kavuşturmuş, bir mermer kadar soluk Clarimonde'u gördüm. Baştan ayağa kadar kendisini saran beyaz kefeninin üzerinde tek bir kırışıklık yoktu. Solmuş ağzının köşesinde bir gül gibi, tek bir kırmızı damla parlıyordu. Bu damlayı gören Sérapion öfkelendi, "Ah! İşte, şeytan, namussuz fahişe, kan ve altın içici!" dedi. Kutsal suyu cesedin ve tabutun üzerine serperek bir haç çizdi. Kutsal damlalar üzerine değer değmez zavallı Clarimonde'un bedeni toza döndü; kül ve yanarak toz hâline gelmiş kemiğin oluşturduğu korkutucu, biçimsiz bir karışımdan ibaretti artık.

"İşte sevgiliniz, Senyör Romuald," dedi acımasız rahip, bana bu üzücü ceset artıklarını gösterirken. "Güzel sevgilinizle birlikte yine Lido ve Fusine'ye* yürüyüşe gitmeye kalkacak mısınız?" Başımı eğdim; muazzam bir enkaz çökmüştü içime. Papaz evime

* Lido (Lido'dan kasıt Venedik) ve Fusine, İtalya'nın kuzeyindeki yer adları. *-ç.n*

geri döndüm ve Clarimonde'un sevgilisi Senyör Romuald uzunca bir süre tuhaf bir şekilde kendisine eşlik ettiği zavallı rahipten ayrıldı. Fakat, ertesi gün son bir kere daha gördüm Clarimonde'u; ilk kez kilisenin kapısındayken söylediklerini tekrarladı bana: "Zavallı! Seni sefil! Ne yaptın? Şu aptal rahibi neden dinledin? Mutlu değil miydin? Zavallı mezarımı harap etmen, hiçliğimin sefaletini açığa çıkarman için sana ne yaptım ki? Ruhlarımız ve bedenlerimiz arasındaki bağ bundan böyle kopuk. Elveda, beni özleyeceksin." Bir duman gibi havada dağılıp gitti; onu bir daha görmedim.

Heyhat! Doğru konuşmuştu. Onu özlediğim çok an oldu, hâlâ da özlüyorum. Ruhumun huzuru epey pahalıya patladı. Tanrı aşkı onunkinin yerini pek tutamadı. İşte gençliğimin hikâyesi, kardeşim. Asla bir kadına bakma; daima gözlerini yere dikip yürü; çünkü ne kadar iffetli ve sakin olursan ol sonsuzluğu kaybetmek için bir anlık hata kâfidir.

